

Podręczniki Prawnicze

Łukasz Gruszczyński

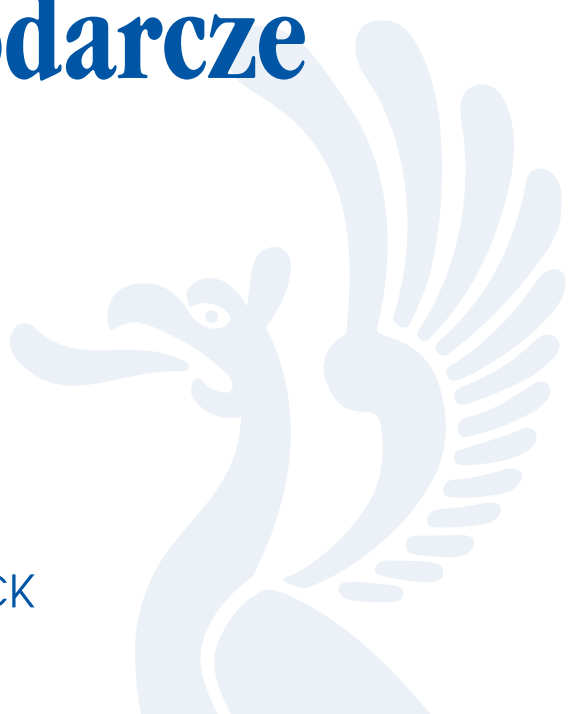
Marcin Menkes

Łucja Nowak

**Prawo
międzynarodowe
gospodarcze**

| C.H.BECK

PODREČZNIKI PRAWNICZE

Ł. Gruszczyński, M. Menkes, Ł. Nowak •
Prawo międzynarodowe gospodarcze

W sprzedaży:

M. Stec, T. Mróz

PRAWO GOSPODARCZE PRYWATNE, wyd. 4

Studia Prawnicze

J. Olszewski

PUBLICZNE PRAWO GOSPODARCZE, wyd. 3

Podręczniki Prawnicze

A. Kidyba

PRAWO HANDLOWE, wyd. 18

Studia Prawnicze

K. Bilewska, A. Chłopecki

PRAWO HANDLOWE, wyd. 2

Podręczniki Prawnicze

USTAWA O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, wyd. 22

Twoje Prawo

Beck Akademia
konferencje • szkolenia • e-learning

Legalis
System Informacji Prawnej

Łukasz Gruszczyński

Marcin Menkes

Łucja Nowak

Prawo międzynarodowe gospodarcze

**WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016**

Wydawca: *Aneta Flisek*

Publikacja została dofinansowana przez Związek Banków Polskich oraz ICC Poland.

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2016**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-8896-0

ISBN e-book 978-83-255-8897-7

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz orzeczeń	XV
Część I. Uwagi wstępne	1
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	1
§ 1. Globalizacja a prawo międzynarodowe gospodarcze	1
§ 2. Prawo międzynarodowe gospodarcze a ekonomia międzynarodowa	2
I. Handel	2
II. Finanse	6
III. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	9
IV. Ekonomia, funkcja państwa a PMG	10
§ 3. Charakterystyka prawa międzynarodowego gospodarczego	12
I. Zakres regulacji	12
II. Źródła prawa	13
1. Traktaty	14
2. Prawo zwyczajowe	16
3. Rozstrzyganie sporów	16
Część II. Handel międzynarodowy: prawo WTO	19
Rozdział II. Ramy instytucjonalne i system rozstrzygania sporów WTO	19
§ 4. Wstęp	19
§ 5. Funkcje oraz struktura organizacji	22
I. Funkcje WTO	22
II. Organy WTO	23
§ 6. Członkowie	25
§ 7. Struktura zobowiązań	27
§ 8. System rozstrzygania międzynarodowych sporów handlowych	29
§ 9. Runda negocjacyjna z Doha	34
Rozdział III. Międzynarodowy handel towarami: podstawowe porozumienia	36
§ 10. Wstęp	36
§ 11. GATT 1994	36
I. Klauzula najwyższego uprzywilejowania	36
II. Listy koncesyjne	38
III. Klauzula traktowania narodowego	40
IV. Zakaz stosowania ograniczeń ilościowych	43
V. Wyjątek ogólny oraz dotyczący bezpieczeństwa narodowego	44

§ 12. Inne wyjątki	48
I. Integracja (między-)regionalna w kontekście zobowiązań GATT	48
II. Preferencyjne traktowanie państw rozwijających się	51
§ 13. Porozumienie TBT	52
I. Zakres przedmiotowy	53
II. Klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz traktowania narodowego	54
III. Zasada konieczności	55
IV. Harmonizacja krajowych przepisów technicznych	56
V. Normy techniczne	58
VI. Inne zobowiązania	59
§ 14. Porozumienie SPS	59
I. Zakres przedmiotowy	59
II. Harmonizacja	61
III. Środki SPS wykraczające poza standardy międzynarodowe	61
IV. Środki tymczasowe	63
V. Inne zobowiązania	63
Rozdział IV. Pozostałe porozumienia WTO	65
§ 15. Zasady dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych	65
I. Porozumienie w sprawie antydumpingu	65
II. Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych	67
§ 16. GATS	68
I. Wprowadzenie	68
II. Klauzula najwyższego uprzywilejowania	70
III. Klauzula traktowania narodowego	71
IV. Bariery w zakresie dostępu do rynku usług	72
V. Wyjątki	73
§ 17. Porozumienie TRIPS	75
I. Wprowadzenie	75
II. Główne zasady	76
III. Zasady szczegółowe dotyczące poszczególnych praw własności intelektualnej	77
1. Prawa autorskie i prawa pokrewne	77
2. Prawo ochronne na znak towarowy	78
3. Patenty	80
Część III. Prawo międzynarodowe inwestycyjne	83
Rozdział V. Prawo międzynarodowe inwestycyjne – zagadnienia wstępne	83
§ 18. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne i sposoby ich ochrony	84
§ 19. Kodyfikacja standardów ochrony prawa międzynarodowego inwestycyjnego	89
§ 20. Cechy charakterystyczne prawa międzynarodowego inwestycyjnego	92
I. Rozdrobnienie	92
II. Hybrydowy charakter	93
III. Ogólność i brak wyraźnych granic standardów ochrony	95
IV. Problemy ze spójnością	95
V. Trwałość	96

§ 21. Najważniejsze trendy i wyzwania	97
I. Równoważenie ochrony inwestora ze swobodą regulacyjną państwa gospodzącego	97
II. Regionalizacja	98
Rozdział VI. Zakres ochrony, względne standardy traktowania, wyłączenie ...	101
§ 22. Zakres podmiotowy, przedmiotowy, czasowy i terytorialny ochrony	101
I. Zakres podmiotowy ochrony: „inwestor”	101
1. Osoby fizyczne	102
2. Osoby prawne	102
3. Artykuł 25(2)(b) Konwencji Waszyngtońskiej	104
II. Zakres przedmiotowy ochrony: pojęcie „inwestycji”	105
III. Zakres czasowy ochrony	106
IV. Zakres terytorialny ochrony	107
§ 23. Narodowe traktowanie, najwyższe uprzywilejowanie oraz zakaz dyskryminacji	108
I. Narodowe traktowanie i najwyższe uprzywilejowanie	108
II. Zakaz dyskryminacji	111
§ 24. Wyłączenie	111
I. Wyłączenie bezpośrednie	112
II. Wyłączenie pośrednie	113
Rozdział VII. Bezwzględne standardy ochrony i nowe klauzule	116
§ 25. Sprawiedliwe i uczciwe traktowanie (SUT)	116
§ 26. Pełne bezpieczeństwo i ochrona	120
§ 27. Dotrzymanie zobowiązań (klauzula parasolowa)	121
§ 28. Arbitralne traktowanie	124
§ 29. Nowe klauzule	124
Rozdział VIII. Stosowanie prawa międzynarodowego inwestycyjnego i rozstrzyganie sporów inwestycyjnych	126
§ 30. Stosowanie prawa międzynarodowego inwestycyjnego	126
§ 31. Spory między inwestorem zagranicznym a państwem goszczącym	128
I. Traktatowa klauzula arbitrażowa	129
II. Właściwość trybunału arbitrażowego	129
1. Zgoda na arbitraż inwestycyjny (właściwość <i>ratione voluntatis</i>)	129
2. Właściwość podmiotowa (<i>ratione personae</i>)	130
3. Właściwość rzeczowa (<i>ratione materiae</i>)	131
4. Właściwość czasowa (<i>ratione temporis</i>) i terytorialna (<i>ratione loci</i>)	132
III. Dopuszczalność sporu	132
1. Notyfikacja	133
2. Pojedyncze załatwienie sporu, wniesienie go przed organy państwa goszczącego	134
3. Konieczność wiążącego wyboru mechanizmu rozstrzygnięcia sporu	134
IV. Fora rozstrzygania sporów inwestycyjnych	135

1. Międzynarodowe Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (ICSID)	136
2. Tradycyjne instytucje arbitrażowe: SCC, ICC	136
3. Arbitraż <i>ad hoc</i>	137
V. Przebieg postępowania arbitrażowego	137
VI. Uchylenie wyroków	138
VII. Koszty postępowania	139
VIII. Wykonywanie wyroków	140
§ 32. Reformy i perspektywy	141
I. Przejrzystość postępowania	141
II. Instancja odwoławcza	143
III. Stały sąd inwestycyjny	143
Część IV. Finanse międzynarodowe	145
Rozdział IX. Prawo międzynarodowe monetarne i finansowe	145
§ 33. Zakres przedmiotowy międzynarodowej współpracy monetarnej i finansowej	145
§ 34. Ewolucja międzynarodowego systemu monetarnego	151
§ 35. Reżimy kursowe, bilans płatniczy	153
Rozdział X. Instytucje Bretton Woods	156
§ 36. Wstęp historyczny. System Bretton Woods	156
§ 37. Funkcje oraz struktura MFW	158
I. Funkcje MFW	158
II. Organy oraz proces decyzyjny	159
III. Członkostwo w MFW	164
IV. Rozstrzyganie wątpliwości interpretacyjnych	164
V. Reforma MFW	166
§ 38. Funkcje oraz struktura organizacji Grupy Banku Światowego	167
I. Funkcje organizacji Grupy Banku Światowego	167
II. Organy oraz proces decyzyjny	169
III. Członkostwo w organizacjach Grupy Banku Światowego	170
Rozdział XI. Międzynarodowy porządek monetarny i finansowy	172
§ 39. Dyscyplina monetarna	172
I. Uporządkowane stosunki walutowe – obowiązki ogólne	173
II. Krajowy reżim walutowy	174
III. Środki kontroli płatności i transakcji	177
IV. Wyjątki	179
§ 40. Uprawnienia kontrolne MFW	182
I. Konsultacje dotyczące reżimów walutowych (art. IV Układu)	182
II. Konsultacje dotyczące ogólnych obowiązków członkowskich (art. VIII Układu)	186
III. Konsultacje dotyczące obowiązków w okresie przejściowym (art. XIV)	188
§ 41. Kodeks liberalizacji przepływów kapitałowych OECD	189
§ 42. Pomoc finansowa MFW	189

I. Zasoby Funduszu	190
II. Korzystanie z zasobów MFW	192
III. Transza rezerwowa, listy intencyjne i promesy kredytowe	194
IV. Polityka warunkowości	198
V. Specjalne Prawa Ciągnięcia	201
VI. Państwa rozwijające się i gospodarki w okresie transformacji	205
VII. Nowe instrumenty finansowania	206
VIII. Pomoc techniczna i szkolenia	208
§ 43. Finansowanie przez Grupę Banku Światowego	209
Indeks rzeczowy	211

Wykaz skrótów

BIZ	bezpośrednie inwestycje zagraniczne
BCBS	Bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego (<i>Basel Committee on Banking Supervision</i>)
BRICS	zbiorcza nazwa grupy państw rynków wschodzących: Brazylii, Rosji, Indii oraz Chin
BŚ	Bank Światowy
DSU	Uzgodnienie w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzygnięcie sporów
ECF	Instrument rozszerzonego wsparcia kredytowego (<i>Extended Credit Facility</i>)
EFF	Instrument rozszerzonego wsparcia finansowego (<i>Extended Fund Facility</i>)
FCC	Zdolność pożyczkowa MFW (<i>Forward Commitment Capacity</i>)
FCL	Elastyczna linia kredytowa (<i>Flexible Credit Line</i>)
FED	System Rezerwy Federalnej (bank centralny USA) (<i>Federal Reserve System</i>)
GAB	Ogólne Porozumienie Pożyczkowe (<i>General Agreements to Borrow</i>)
GAR	Rachunek Zasobów Ogólnych (<i>General Resources Account</i>)
GATS	Układ ogólny w sprawie handlu usługami (<i>General Agreement on Trade in Services</i>)
GATT 1947	Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu z 1947 r. (<i>General Agreement on Tariffs and Trade 1947</i>)
GATT 1994	Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (<i>General Agreement on Tariffs and Trade 1994</i>)
GSP	generalnych systemów preferencji
HAPA	<i>High access precautionary arrangements</i> (linia kredytowa MFW)
IBW	Instytucje Bretton Woods
ICC	Międzynarodowa Izba Handlowa w Paryżu (<i>International Chamber of Commerce</i>)
ICSID	Międzynarodowe Centrum Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych (<i>International Centre for Settlement of Investment Disputes</i>)
IDA	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju (<i>International Development Association</i>)
IFC	Międzynarodowa Korporacja Finansowa (<i>International Finance Corporation</i>)
ISDS	mechanizm rozstrzygnięcia sporów między inwestorem a państwem goszczącym zawarty w traktacie inwestycyjnym (<i>Investor-State Dispute Settlement</i>)

ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (<i>International Organization for Standardization</i>)
ITO	Międzynarodowa Organizacja Handlu (<i>International Trade Organization</i>)
KNU	klauzula najwyższego uprzywilejowania
LCIA	Londyński Sąd Arbitrażu Międzynarodowego (<i>London Court of International Arbitration</i>)
LIBOR	referencyjna wysokość oprocentowania kredytów i depozytów na londyńskim rynku międzybankowym (<i>London Interbank Offered Rate</i>)
MBOiR	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju
MCP	niejednolite praktyki walutowe (<i>Multiple Currency Practices</i>)
MFW	Międzynarodowy Funduszu Walutowy
MIGA	Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycyjnych (<i>Multilateral Investment Guarantee Agency</i>)
MTS	Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
NAB	Nowe Porozumienie Pożyczkowe (<i>New Arrangements to Borrow</i>)
NAFTA	Północnoamerykański Układ o Wolnym Handlu (<i>North American Free Trade Agreement</i>)
NBP	Narodowy Bank Polski
NT	narodowe traktowanie
NU	najwyższe uprzywilejowanie (ang. MFN – <i>most-favoured-nation</i>)
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
OPEC	Organizacja Państw Eksportujących Ropę Naftową (<i>Organization of the Petroleum Exporting Countries</i>)
PCA	Stały Sąd Arbitrażowy w Hadze (<i>Permanent Court of Arbitration</i>)
PMG	prawo międzynarodowe gospodarcze
p.p.	punkt procentowy
PPP	parytet siły nabywczej (<i>purchasing power parity</i>)
PKB	produkt krajowy brutto
Porozumienie SPS	Porozumienie w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych (<i>Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures</i>)
Porozumienie TBT	Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu (<i>Agreement on Technical Barriers to Trade</i>)
Porozumienie TRIPS	Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (<i>Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights</i>)
Porozumienie w sprawie antydumpingu	Porozumienie o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu
RCF	instrument szybkiego kredytowania (<i>Rapid Credit Facility</i>)
RFI	instrument szybkiego finansowania (<i>Rapid Financing Instrument</i>)
SBA	promesy kredytowe MFW (<i>Stand-by Arrangements</i>)
SCC	Sztokholmska Izba Handlowa (<i>Stockholm Chamber of Commerce</i>)
SCF	instrumenty kredytowe stand-by (<i>Standby Credit Facility</i>)
SDR	Specjalne Prawa Ciągnięcia (<i>Special Drawing Rights</i>)

SUT	sprawiedliwe i uczciwe traktowanie (ang. FET – <i>fair and equitable treatment</i>)
TPP	Partnerstwo Transpacyficzne (<i>Trans-Pacific Partnership</i>)
TTIP	Transatlantyckie Partnerstwo w dziedzinie Handlu i Inwestycji (<i>Transatlantic Trade and Investment Partnership</i>)
TUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
UGW	Unia Gospodarcza i Walutowa
UNCITRAL	Komisja Międzynarodowego Prawa Handlowego ONZ (<i>United Nations Commission on International Trade Law</i>)
UNCTAD	Konferencja ONZ ds. Handlu i Rozwoju (<i>United Nations Conference on Trade and Development</i>)
WTO	Światowa Organizacja Handlu (<i>World Trade Organization</i>)

Wykaz orzeczeń

1. Wykaz orzeczeń systemu rozstrzygania sporów GATT/WTO

- Brazil – Retreaded Tyres* ..... Raport Organu Odwoławczego, *Brazil – Measures Affecting Imports of Retreaded Tyres*, WT/DS332/AB/R, przyjęty 17.12.2007 r.
- Canada – Autos* ..... Raport Organu Odwoławczego, *Canada – Certain Measures Affecting the Automotive Industry*, WT/DS139/AB/R, WT/DS142/AB/R, przyjęty 19.6.2000 r.
- Canada – Pharmaceutical Patents* ..... Raport Zespołu Orzekającego, *Canada – Patent Protection of Pharmaceutical Products*, WT/DS114/R, przyjęty 7.4.2000 r.
- EC – Asbestos* ..... Raport Organu Odwoławczego, *European Communities – Measures Affecting Asbestos and Asbestos-Containing Products*, WT/DS135/AB/R, przyjęty 5.4.2001 r.
- EC – Hormones* ..... Raport Organu Odwoławczego, *EC Measures Concerning Meat and Meat Products (Hormones)*, WT/DS26/AB/R, WT/DS48/AB/R, przyjęty 13.2.1998 r.
- EC – Seal Products* ..... Raport Organu Odwoławczego, *European Communities – Measures Prohibiting the Importation and Marketing of Seal Products*, WT/DS400/AB/R, WT/DS401/AB/R, przyjęty 18.6.2014 r.
- EC – Tariff Preferences* ..... Raport Organu Odwoławczego, *European Communities – Conditions for the Granting of Tariff Preferences to Developing Countries*, WT/DS246/AB/R, przyjęty 20.4.2004 r.
- Japan – Alcoholic Beverages* ..... Raport Organu Odwoławczego, *Japan – Taxes on Alcoholic Beverages*, WT/DS8/AB/R, WT/DS10/AB/R, WT/DS11/AB/R, przyjęty 1.11.1996 r.
- Korea – Various Measures on Beef* ..... Raport Organu Odwoławczego, *Korea – Measures Affecting Imports of Fresh, Chilled and Frozen Beef*, WT/DS161/AB/R, WT/DS169/AB/R, przyjęty 10.1.2001 r.
- Spain – Unroasted Coffee* ..... Raport zespołu orzekającego GATT, *Spain – Tariff Treatment of Unroasted Coffee*, L/5135, przyjęty 11.6.1981 r., BISD 28S/102

<i>Turkey – Textile and Clothing Products</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>Turkey – Restrictions on Imports of Textile and Clothing Products</i> , WT/DS34/AB/R, przyjęty 19.11.1999 r.
<i>US – Clove Cigarettes</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>United States – Measures Affecting the Production and Sale of Clove Cigarettes</i> , WT/DS406/AB/R, przyjęty 24.4.2012 r.
<i>US – Continued Suspension</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>United States – Continued Suspension of Obligations in the EC – Hormones Dispute</i> , WT/DS320/AB/R, przyjęty 14.11.2008 r.
<i>US – COOL</i>	Raport Zespołu Orzekającego, <i>United States – Certain Country of Origin Labelling (COOL) Requirements</i> , WT/DS384/R, WT/DS386/R, przyjęty 18.11.2011 r.
<i>US – Gambling</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>United States – Measures Affecting the Cross-Border Supply of Gambling and Betting Services</i> , WT/DS285/AB/R, przyjęty 20.4.2005 r.
<i>US – Shrimp (21.5)</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>United States – Import Prohibition of Certain Shrimp and Shrimp Products – Recourse to Article 21.5 of the DSU by Malaysia</i> , WT/DS58/AB/R, przyjęty 21.11.2001 r.
<i>US – Tuna</i>	Raport Organu Odwoławczego, <i>United States – Measures Concerning the Importation, Marketing and Sale of Tuna and Tuna Products</i> , WT/DS381/AB/R, przyjęty 13.6.2012 r.

2. Wykaz orzeczeń sądów międzynarodowych

<i>Diallo</i>	<i>Diallo (Republic of Guinea v. Democratic Republic of the Congo)</i> , Orzeczenie z 30.11.2010 r., ICJ Reports 2010
<i>ELSI</i>	<i>Elettronica Sicula S.p.A. (ELSI) (United States of America v Italy)</i> , Orzeczenie z 20.7.1989 r., ICJ Reports 1989, s. 15
<i>Nottebohm</i>	<i>Nottebohm (Liechtenstein v. Guatemala)</i> , Orzeczenie z 18.11.1953 r., ICJ Reports 1953, p. 111
<i>Serbian Loans</i>	<i>Case Concerning the Payment of Various Serbian Loans Issued in France</i> , [1929] PCIJ ser. A, no. 20, s. 44.
<i>Brazilian Loans</i>	<i>Case Concerning the Payment in Gold of Brazilian Federal Loans Contracted in France</i> , [1929] PCIJ ser. A, no. 21, s. 122

3. Wykaz orzeczeń trybunałów inwestycyjnych

<i>AES Summit v. Hungary</i>	<i>AES Summit Generation Limited v. Hungary</i> (ICSID Case No. ARB/07/22) Award, 23.9.2010 r.
------------------------------------	--

- Aguas del Tunari v. Bolivia* ..... *Aguas del Tunari v. Bolivia* (ICSID Case No. ARB/02/3), *Decision on Respondent's Objections to Jurisdiction*, 21.10.2005 r.
- Al Warraq v. Indonesia* ..... *Al Warraq v. The Republic of Indonesia* (UNCITRAL) *Final Award*, 15.12.2014 r.
- AMT v Zaire* ..... *American Manufacturing and Trading, Inc. v. Republic of Zaire* (ICSID Case No. ARB/93/1) *Award*, 21.2.1997 r.
- Apotex v. USA* ..... *Apotex Holdings Inc. v. United States of America* (ICSID Case No. ARB(AF)/12/1) *Award*, 25.8.2014 r.
- AAPL v. Sri Lanka* ..... *Asian Agricultural Products Ltd v. Republic of Sri Lanka* (Case No. ARB/87/3) *Final Award*, 27.6.1990 r.
- Azurix v. Argentina* ..... *Azurix Corp. v. The Argentine Republic* (ICSID Case No. ARB/01/12) *Award*, 14.7.2006 r.
- Biwater v. Tanzania* ..... *Biwater Gauff (Tanzania) Ltd. v. United Republic of Tanzania* (ICSID Case No. ARB/05/22)
– *Award*, 24.7.2008 r.
– *Procedural Order No. 3*, 29.9.2009 r.
- Bosh v. Ukraine* ..... *Bosh International, Inc. v. Ukraine* (ICSID Case No. ARB/08/11) *Award*, 25.10.2012 r.
- British Caribbean Bank v. Belize* ..... *British Caribbean Bank Limited (Turks & Caicos) v. The Government of Belize* (PCA Case No. 2010-18) *Award*, 19.12.2014 r.
- Burlington v. Ecuador* ..... *Burlington Resources Inc. v. Republic of Ecuador* (ICSID Case No. ARB/08/5) *Decision on Jurisdiction*, 2.6.2010 r.
- CEMEX v. Venezuela* ..... *CEMEX Caracas Investment B.V. v. The Bolivarian Republic of Venezuela* (ICSID Case No. ARB/08/15)
- Clayton v. Canada* ..... *Clayton v. Government of Canada* (UNCITRAL/PCA Case No. 2009-04) *Award on Jurisdiction and Liability*, 17.3.2015 r.
- Continental v. Argentine* ..... *Continental Casualty Company v. The Argentine Republic* (ICSID Case No. ARB/03/9) *Award*, 5.9.2008 r.
- Desert Line v. Yemen* ..... *Desert Line Projects LLC v. The Republic of Yemen* (ICSID Case No. ARB/05/17) *Award*, 6.2.2008 r.
- Detroit International Bridge v. Canada* ..... *Detroit International Bridge Company v. Government of Canada* (PCA Case No. 2012-25) *Award on Jurisdiction*, 2.4.2015 r.
- ECE v. Czech Republic* ..... *ECE Projektmanagement International GmbH v. Czech Republic* (PCA Case No. 2010-5) *Award*, 19.9.2013 r.

- El Paso v. Argentina* ..... *El Paso Energy International v. The Argentine Republic* (ICSID Case No. ARB/03/15)
– *Decision on Jurisdiction*, 27.4.2006 r.
– *Award*, 31.10.2011 r.
- Enkev Beheer v. Poland* ..... *Enkev Beheer B.V. v. The Republic of Poland* (UNCITRAL/PCA Case No. 2013-01)
– *First Partial Award*, 29.4.2014 r.
– *Final Award on Costs*, 13.6.2014 r.
- Eureko v. Poland* ..... *Eureko B.V. v. Republic of Poland* (UNCITRAL) *Partial Award*, 19.8.2005 r.
- Fraport v. Philippines* ..... *Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide v. Republic of the Philippines* (ICSID Case No. ARB/11/12) *Award*, 10.12.2014 r.
- Gold Reserve v. Venezuela* ..... *Gold Reserve Inc. v. The Bolivarian Republic of Venezuela* (ICSID Case No. ARB(AF)/09/1) *Award*, 22.9.2014 r.
- Guaracachi v. Bolivia* ..... *Guaracachi America, Inc. v. The Plurinational State of Bolivia* (PCA Case No. 2011-17) *Award*, 31.1.2014 r.
- Hochtief v. Argentina* ..... *Hochtief AG v. Argentine Republic* (ICSID Case No. ARB/07/31) *Decision on Liability*, 29.12.2014 r.
- Khan Resources v. Mongolia* ..... *Khan Resources Inc. v. Mongolia* (PCA Case No. 2011-09) *Award on the Merits*, 2.3.2015 r.
- Kiliç v. Turkmenistan* ..... *Kiliç İnşaat İthalat İhracat Sanyiv ve Ticaret Anonim Şirketi v. Turkmenistan* (ICSID Case No. ARB/10/1) *Award*, 2.7.2013 r.
- Lauder v. Czech Republic* ..... *Lauder v. Czech Republic* (UNCITRAL) *Final Award*, 3.9.2001 r.
- Levy v. Peru* ..... *Levy v. Republic of Peru* (ICSID Case No. ARB/10/17) *Award*, 26.2.2015 r.
- LG&E v. Argentina* ..... *LG&E Energy Corp. v. The Argentine Republic* (ICSID Case No. ARB/02/1) *Decision on Liability*, 3.10.2006 r.
- Maffezini v. Spain* ..... *Maffezini v. The Kingdom of Spain* (ICSID Case No. ARB/97/7) *Decision of the Tribunal on Objections to Jurisdiction*, 25.1.2000 r.
- Mamidoil v. Albania* ..... *Mamidoil Jetoil Greek Petroleum Products Societe S.A. v. Republic of Albania* (ICSID Case No. ARB/11/24) *Award*, 30.3.2015 r.
- Metalclad v. Mexico* ..... *Metalclad Corporation v. The United Mexican States* (ICSID Case No. ARB(AF)/97/1) *Award*, 30.8.2000 r.
- Metal-Tech v. Uzbekistan* ..... *Metal-Tech Ltd. v. Republic of Uzbekistan* (ICSID Case No. ARB/10/3) *Award*, 4.10.2013 r.

- Micula v. Romania* ..... *Micula v. Romania* (ICSID Case No. ARB/05/20) *Decision on Jurisdiction and Admissibility* z 24.9.2008 r.
- ME Shipping v. Egypt* ..... *Middle East Cement Shipping and Handling Co. SA v. Arab Republic of Egypt* (ICSID Case No. ARB/99/6) *Award*, 12.4.2002 r.
- Minotte v. Poland* ..... *Minnotte and Lewis v. Republic of Poland* (ICSID Case No. ARB(AF)/10/1) *Award*, 16.5.2014 r.
- Mobil v. Venezuela* ..... *Mobil v. Venezuela* (ICSID Case No. ARB/07/27) *Decision on Jurisdiction*, 10.6.2010 r.
- National Grid v. Argentina* ..... *National Grid plc v. The Argentine Republic* (UNCITRAL) *Award*, 3.11.2008 r.
- OEPC v. Ecuador* ..... *Occidental Exploration and Production Company v. The Republic of Ecuador* (UNCITRAL/LCIA Case No. UN 3467) *Final Award*, 1.7.2004 r.
- Pac Rim v. El Salvador* ..... *Pac Rim Cayman LLC v. Republic of El Salvador* (ICSID Case No. ARB/09/12) *Decision on the Respondent's Jurisdictional Objections*, 1.6.2012 r.
- Paushok v. Mongolia* ..... *Paushok v. The Government of Mongolia* (UNCITRAL) *Award on Jurisdiction and Liability*, 28.4.2011 r.
- Pey Casado v. Chile* ..... *Pey Casado v. Republic of Chile* (ICSID Case No. ARB/98/2) *Sentence Arbitrale*, 8.5.2008 r.
- Philip Morris v. Paraguay* ..... *Philip Morris Brands SÀRL v. Oriental Republic of Paraguay* (ICSID Case No. ARB/10/7) *Decision on Jurisdiction*, 2.7.2013 r.
- Philip Morris v. Australia* ..... *Philip Morris Asia Limited (Hong Kong) v. The Commonwealth of Australia* (PCA Case No. 2012-12) *Decision on Jurisdiction and Admissibility*, 17.12.2015 r.
- Phoenix Action v. Czech Republic* ..... *Phoenix Action, Ltd v. The Czech Republic* (ICSID Case No. ARB/06/5) *Award*, 15.4.2009 r.
- Plama v. Bulgaria* ..... *Plama Consortium Limited v. Republic of Bulgaria* (ICSID Case No. ARB/03/24)
– *Decision on Jurisdiction*, 8.2.2005 r.
– *Award*, 27.8.2008 r.
- PSEG v. Turkey* ..... *PSEG Global, Inc. v. Republic of Turkey* (ICSID Case No. ARB/02/5) *Award*, 19.1.2007 r.
- Quiborax v. Bolivia* ..... *Quiborax S.A. v. Plurinational State of Bolivia* (ICSID Case No. ARB/06/2) *Decision on Jurisdiction*, 27.9.2012 r.
- Ecuador v. USA* ..... *Republic of Ecuador v. United States of America* (PCA Case No. 2012-5)
- Romak v. Uzbekistan* ..... *Romak (Switzerland) S.A. v. Uzbekistan* (PCA Case No. AA280) *Award*, 26.11.2009 r.